

При проведенні PEST-аналізу потрібно враховувати такі дві позиції: аналіз стратегічних факторів кожного з компонентів повинен бути достатньо системним, тому що в житті всі компоненти між собою взаємопов'язані; PEST-аналіз – це інструмент, що історично склався з чотирьохелементного стратегічного аналізу, але потрібно пам'ятати, що реальне життя складніше. Діяльність кожного підприємства в зовнішньому середовищі також залежить від власного набору ключових факторів, який найбільш впливає на його бізнес.

Однак, середовище постійно змінюється. Тому для діагностики стану підприємству потрібно мати інформацію про характер змін, що можуть відбуватися в зовнішньому середовищі. Така діагностика проводиться переважно за допомогою матричного методу. Для визначення становища підприємства в зовнішньому середовищі, тобто отримання профілю середовища, підприємству необхідно провести структурування і відбір факторів, які на думку експертів, можуть мати певний вплив.

Підсумовуючи, доцільно зазначити, що аналіз впливу чинників зовнішнього середовища є процесом, за допомогою якого розробники стратегічного плану контролюють зовнішні відносно підприємства чинники, аби визначити можливості і загрози та передбачити чимало того, що залишається прихованим, що може стати раптовим несподіваним ударом по інтересах підприємства, виявити складності видимих умов, створених зовнішнім оточенням.

Список використаних джерел

1. Даценко Г.В. Чинники зовнішнього та внутрішнього фінансового середовища машинобудівних підприємств безпосереднього і непрямого впливу. Вісник Хмельницького національного університету. 2010. №6. Т.3 (164). С. 198-202,
2. Корінев В. Л. Оцінювання та планування фінансової діяльності підприємства [Текст]. Держава та регіони : Економіка та підприємництво. 2011. № 4. С. 142-146,
3. Романов О.О. Аналіз впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на ефективність маркетингу. Вісник Хмельницького національного університету. 2010. №6. Т.3 (164). С. 114-120.

УДК: 338.4

Паянок Тетяна Миколаївна,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри управлінського обліку,
бізнес-аналітики та статистики,
Університет державної фіскальної служби України,
м. Ірпінь, Україна

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ В АНАЛІЗІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Аналіз фінансового стану підприємства характеризує взаємодію фінансової та виробничої діяльності суб'єкта господарювання. В широкому розумінні – це оцінка якості господарської діяльності. При аналізі фінансового стану підприємства необхідно оцінювати не лише результати його виробничо-

господарської та фінансової діяльності, що формується під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників, а й порівнювати їх із середньогалузевими показниками. Об'єктивне і комплексне оцінювання фінансового стану підприємства дозволить виявити реальні можливості підвищення ефективності формування та використання фінансових та інших видів ресурсів.

Можна виділити два блоки аналізу фінансового стану підприємства, зі сторони економічного аналізу – це оцінка: ефективності використання майна та джерел формування капіталу підприємства, здатність забезпечувати виробничий процес власними оборотними коштами; фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства; фінансових результатів та ефективності використання власного і запозиченого капіталу; ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства, здатності суб'єкта господарювання розраховуватися за власними зобов'язаннями та інше.

Наступний блок – це оцінка фінансового стану за допомогою економіко-математичних методів, які розширюють можливості аналітика і дають можливість оцінити становища за допомогою статичних і динамічних інформаційних джерел, а саме: аналіз підприємства в ринковому середовищі, визначення місця серед потенційних конкурентів за допомогою кластерного аналізу; застосування оптимізаційного моделювання або регресійного аналізу для визначення резервів підвищення ефективності виробничо-господарської та фінансової діяльності; прогнозування фінансового оздоровлення підприємства за допомогою аналізу часових рядів.

Інструментами сучасного аналізу виступають сучасні прикладні програми для обробки великих масивів даних, які допомагають ефективно отримувати результати дослідження.

Джерелами інформації аналізу фінансового стану підприємства виступають:

- дані системи бухгалтерського обліку підприємства (первинні облікові документи, реєстри бухгалтерського обліку, внутрішня та фінансова звітність);

- несистемні дані підприємства, які не уніфіковані жорстко за складом, структурою, є необов'язковими і можуть не оновлюватися – це внутрішні оперативні дані (обмін інформацією між підрозділами організації);

- дані системи бухгалтерського обліку конкурентів, а саме їх фінансова звітність, яка офіційно висвітлюється на сайті Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України за 2000-2017 рр [1]. За останні роки інформацію можна отримати із офіційних сайтів самих підприємств;

- макроекономічні показники, як зовнішні чинники впливу на фінансовий стан підприємства. Статистичні дані розміщуються на офіційних сайтах: Державної служби статистики України [2], Національного банку України [5], Міністерства фінансів України [4] та інших.

Особливу увагу необхідно приділити ІТ-компаніям, які надають професійні послуги з економічного аналізу. Однією із таких компаній є «Ю-Контроль» [3]. Маючи достовірну інформацію, яку опрацьовують із 50 офіційних джерел, вони формують досьє на всіх суб'єктів господарювання, які офіційно зареєстровані в Україні, будь то юридична чи фізична особа. Досьє складається за наступними

напрямами: аналіз зв'язків, фінанси, державні тендери, власність, історія, відомості, перевірки, офіційні повідомлення, суди, ліцензії, податкова, пов'язані особи, зовнішньоекономічна діяльність. Розроблений аналітичним відділом фінансовий скоринг дає можливість проаналізувати фінансову стійкість підприємства за допомогою: Індексу FinScore, ліквідності, платоспроможності, прибутковості та ділової активності контрагента. Саме наявна інформація спрощує оцінку підприємства в ринковому середовищі України. Індекс не чутливий до загальногалузових змін, відображає фінансовий стан компанії відносно інших у конкретній галузі. Він базується на 10 фінансових індикаторах, має високу прогнозу здатність передбачення ймовірності банкрутства компанії.

Отже, оцінка фінансового стану підприємства дозволяє інвесторам і партнерам прийняти обґрунтовані бізнес-рішення, для цього не обов'язково володіти методами фінансового аналізу та економіко-математичними методами, які дозволяють змодельовати будь-які процеси на основі внутрішніх і зовнішніх факторів впливу. За наявності фінансових ресурсів можна замовити аналіз у професійних компаніях.

Список використаних джерел

1. Smida. URL: <https://smida.gov.ua>,
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 10.11.2020 р.),
3. Офіційний сайт IT-компанії «Ю-Контроль». URL: <https://youcontrol.com.ua> (дата звернення 27.09.2020 р.),
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/> (дата звернення 09.11.2020 р.),
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: bank.gov.ua (дата звернення 08.11.2020 р.).

УДК 657.153.8

Пеняк Юлія Сергіївна,
к. е. н., доцент кафедри обліку та оподаткування,
ННІ «Каразінський банківський інститут»,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
м. Харків, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ

На сьогоднішній день питання обліку та аналізу дебіторської заборгованості є одним із найбільш складних та пріоритетних, що зумовлено наявною в Україні кризою неплатежів. Взагалі дебіторська заборгованість є нормальним явищем у діяльності підприємства до тих пір, коли вона контрольована та своєчасно погашається. Однак останнім часом спостерігається стрімке зростання сумнівної та безнадійної заборгованості, обумовленої низьким рівнем фінансової дисципліни дебіторів. Тому, ефективне управління заборгованістю підприємства